

Wandeltip
Polder van
Heindonk

Rupel.blad
oktober 2016

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijks tijdschrift voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Roodborst
(foto Fons Van den heuvel)

Lid worden

Stort 27 euro op bankrekening:
BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot eind 2017
U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en
4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:
BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,
mededeling 3796 Rupelstreek of 3718
Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be
www.natuurpuntrupelstreek.be

Contact Natuurpunt Aartselaar

Luk Smets: 0477/66.94.32
info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat)
Lijnen: 290 – 291 – 294
Periode oktober - april eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u
Info: 03/888.39.44 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven

Actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Rupelstreek of Natuurpunt Aartselaar leest u maandelijks in de gratis digitale nieuwsbrieven:

Aanmelden:

Rupel.flits (Natuurpunt Rupelstreek) of
Natuurflits (Natuurpunt Aartselaar).
Stuur een mail: luk.smets@telenet.be
Mededeling: Ja, Rupel.flits of Ja, Natuurflits.

Actueel nieuws over de bescherming van vogels en vogelkijkexcursies leest u in de gratis digitale nieuwsbrief:
Vogel.nieuws, de nieuwsbrief van Vogelwerkgroep Rupel

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts
Opplage: 1620 ex.

Natuurpunt Aartselaar bestaat dit jaar 25 jaar

We gaan even terug in de geschiedenis:

In 1991 startte een natuurgidsenwerking onder de vleugels van de "Vereniging voor Natuureducatie Provincie Antwerpen" met de naam VMPA-Aartselaar. Op 4 april 1991 hadden we onze eerste activiteit met een natuurwandeling in het Solhof. Aanvankelijk bestond de werking enkel uit natuureducatie: geleide natuurwandelingen en cursussen. Het overdragen van natuurkennis en het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor natuurbehoud waren de voornaamste doelstellingen.

VMPA-Aartselaar trad toe tot de gemeentelijke milieuvadviseraad, van zodra deze opgericht was in 1993. De VMPA-afgevaardigden waren steeds de stuwende krachten in deze raad.

Langzaam verruimde de werking. Er werden ook uitstappen georganiseerd naar mooie natuurplekjes in de Benelux. Verschillende natuuronderzoeken resulteerden in adviezen aan de gemeente. In het Solhof werd een bomeninventarisatie opgesteld. De bermflora werd geïnventariseerd met het oog op een ecologisch verantwoord maaibeheer. In het Solhof werd een natuurleerpad met informatieve borden gerealiseerd.

In 2008 is VMPA-Aartselaar een afdeling van Natuurpunt geworden en is de naam veranderd in Natuurpunt Aartselaar. Natuureducatie, beleidsbeïnvloeding en natuuronderzoek werden de hoofddoelen. Ook daadwerkelijk natuurbeheer is een doelstelling, waarbij in samenspraak met het Agentschap Natuur en Bos kleine beheeringrepen worden uitgevoerd in Reukens en Cleydael.

Sinds 2008 geeft Natuurpunt Aartselaar samen met de collega's van Natuurpunt Rupelstreek het trimestriële ledentijdschrift Rupelblad uit met aankondiging van uitstappen en weekends. En natuurlijk ook de verschillende lopende beschermingsprojecten.

Jaarlijks plaatsen we een paddenschem lang de Groenenhoek om de amfibieën op weg tegen het moordend verkeer te beschermen. Natuurpunt plaatste ook zeven steenuilenkasten. De steenuil doet het gelukkig nog goed in onze gemeente. Dat kan spijtig genoeg niet gezegd worden van de zwaluwen. Om deze te beschermen vaardigde de gemeente op advies van Natuurpunt een subsidiereglement

uit, waarbij landbouwers worden aangespoord zwaluwnesten te behouden. Jaarlijks controleert Natuurpunt deze nesten. Spijtig genoeg gaat met het achteruitgaan van de veeteeltactiviteiten ook het zwaluwenbestand achteruit.

De Milieuraad van Aartselaar nam een prachtig initiatief. Om onze wegbermen wat netter te houden nodigt zij verenigen uit om een jaar lang een berm te adopteren, dit houdt dus in "proper houden". De gemeente ondersteunt dit initiatief met een flinke financiële stimulans voor de bereidwillige verenigingen. Zulke oproep valt bij de mensen van Natuurpunt niet in dovemansoren. Wij adopteerden de Zinkvalberm en namen daar spontaan de Cleydaellaan bij, toen Zinkval verkeersvrij werd en daardoor wat minder last heeft van zwerfvuil.

Jaarlijks wordt er ook deelgenomen aan de actie Behaag..natuurlijk, waarbij streekeligen haagplanten te koop worden aangeboden. De coördinatie van deze actie, die intussen in 30 gemeenten loopt, gebeurt door Luk van Natuurpunt Aartselaar en Erik van Natuurpunt Rupelstreek.

Een aparte vermelding verdienen de kinderactiviteiten. Enkele malen per jaar is er een natuureducatief aanbod naar kleuters en lagereschoolkinderen, vergezeld van hun (groot)ouders.

En last but not least: de voorbije jaren hebben we al heel veel acties ondernomen om het wilde bijenbestand op te trekken: we plaatsten grote bijenhotels in De Reukens, Cleydaelhof en aan Zonnetij en knutselden samen met schoolkinderen al tientallen kleine bijenhotelletjes. Erg nodig, want de bijen krijgen het alsmaar moeilijker.

25 jaar natuurwerking: tijd om te vieren. Een eerste feestmoment hadden we tijdens de filmvoorstelling More than honey in het voorjaar.

Op zaterdag 8 oktober kan je opnieuw mee vieren. Tijdens de Week van het Bos trekken we op feestelijke wijze naar het Solhofpark. Zie hiervoor onze Kalender (namiddag en avond). Welkom !!!

Luk Smets

In dit nummer — Oktober 2016

Natuurpunt Aartselaar bestaat dit jaar 25 jaar	2
Behaag..natuurlijk brengt leven in onze tuinen..	3
Trektellen op het Noordelijk eiland	4
Huiszwaluwen halen supercijfers	5
Cursus vogels kijken tijdens 2 seizoenen ...	5
Natuur.Rupel in beweging	6-7
Wandeltip : Polder van Heindonk	8
Ooievaars in Vlaanderen en Nederland	9
Verdienstelijke inwoner	10
Natuur.kalender 2017	10
Wandel- en fietsweekend Schouwen -Duiveland	11
Agenda Aartselaar	12
Agenda Rupelstreek	14

Behaag..natuurlijk brengt leven in onze tuinen..

Behaag...natuurlijk is ondertussen 23 jaar oud en nog steeds springlevend. Onze campagne, waarbij we het aanplanten van streekeigen bomen en struiken promoten heeft zonder twijfel enorm veel leven in duizenden tuinen gebracht. In grote en kleine tuinen, tuinen waar winterkoningen, merels en heggenmussen zich thuis voelen. Elk moment en elk seizoen gebeurt er wel iets. Binnenkort als de winter eraan komt, zijn ook de kool- en pimpelmezen weer op de afspraak. Ze verschuilen zich graag in dichte struiken, zoals meidoorn en sleedoorn. De bessen van meidoorn, Gelderse roos en rode kornoelje helpen vogels de winter door.

Het idee voor de start van Behaag..natuurlijk in 1994 was niet nieuw, ook in enkele andere Vlaamse regio's liepen dergelijke acties. Samen met die vele acties hebben we voor een trendbreuk gezorgd. Op onze lauwers gaan rusten en omkijken is er echter niet bij. Sensibilisatie, informatie en promotie blijven nodig.

Natuurpunt blijft zorgen voor de coördinatie van Behaag..natuurlijk, maakt contacten en afspraken met de boomkweker en zorgt voor het plaatsen van de bestellingen. De deelnemende gemeenten zorgen voor de promotie, registratie van de bestellingen en het ter beschikking stellen van een lokaal voor het samenstellen van de plantpakketten.

Die pakketten worden samengesteld door vrijwilligers van Natuurpunt, leden van milieuroepen, en soms door groenarbeiders van de gemeente.

Aanvankelijk was het aanbod van Behaag natuurlijk beperkt tot pakketten bestaande uit gemengde hagen en houtkanten. Daar kwam langzaam verandering in, het aanbod werd uitgebreid met pakketten bestaande uit één plantensoort, knotwilgpoten, klimplanten en telkens ook de boom of bomen van het jaar.

Dit jaar wordt de lijsterbes gepromoot als één van de bomen van het jaar. Mits er wat ruimte is, verdient deze boom een ereplaats in elke tuin. Tijdens het voorjaar zijn de roomwitte bloemen in trek bij vele insecten, terwijl de boom tijdens de nazomer talrijke trossen met oranje bessen draagt.

Behaag..natuurlijk wordt momenteel gepromoot in de info-krantjes van de 27 deelnemende gemeenten. Tot vrijdag 21 oktober kan men een bestelling plaatsen. De bedeling van het plantgoed heeft plaats op vrijdag 25 november in Schelle en op zaterdag 26 november in de overige gemeenten.

Website Behaag..natuurlijk 2016: www.natuurpunt.be/behag

Info: Luk Smets: luk.smets@telenet.be - Erik De Keersmaecker: erik.dk@skynet.be

Bessen meidoorn - Erik De Keersmaecker

Plantpakketten - Erik De Keersmaecker

Behaag..natuurlijk 2015 in Aartselaar - Luk Smets

Behaag..natuurlijk 2015 Terhagen - Fried Happaerts

Trektellen op het Noordelijk eiland

Momenteel wordt er weer volop getrekteld op Trektpost Noordelijk eiland. De telpost situeert zich op de strekdam tussen de monding van het Zeekanaal en de Rupel. Zo hebben de trektellers een prima rondom zicht op aanvliegende trekvogels.

De voorjaarsstrek verloopt klassiek meer gespreid dan de najaarsstrek. Elke vogelsoort heeft doorheen de evolutie zowat voor zichzelf uitgemaakt wanneer het meest geschikte ogenblik is gekomen om de trektocht noordwaarts terug aan te vatten. Voor Kievit is dit vaak het vroege voorjaar, terwijl dit voor soorten als gier- en zwaluw pas verschillende maanden later zal zijn.

De voorjaarsstrekellingen gaan van start wanneer de eerste zonnestrallen de trekdrang bij de vroege lentevogels losweekt. Zo migreerden eind februari al wat Kieviten, werd de eerste grutto onderschept en zeilden groepjes van 7 resp. 19 ooievaars noordwaarts. De maand maart kende 12 trektelmomenten met 28.268 vogels op 49u15', waarbij de bulk vinken, maar ook veel spreeuwen. Begin maart druppelden wat grutto's door. Op 05/03 werd een mooie groep van 14 kleine zwanen vaarwel gezegd. Het weekend van 12/03 en 13/03 leverde aardige aantallen vinken (resp. 3382 en 5836), spreeuwen (resp. 841 en 1552), lijsters (op 13/03 251 kramsvogels en 324 koperwieken) en sijzen resp. 173 en 95 op. Deze laatste soort vloog zich pardoos naar een nieuw dagrecord.

Op 17/03 volgde een knappe avondlijke waarneming van 3 roerdampen die vanop het Noordelijk eiland resoluut hoogte maakten en verdwenen richting broedgebieden! 19/03 had voor de tellers nieuwe dagrecords van blauwe reiger (40 stuks) en grutto (175 ex.) in petto. De dag daarop migreerden 5 grote zaagbekken. Op 26/03 snorkelden een Europese kanarie, 338 koperwieken, de eerste 2 gele kwikken en 1444 vinken over het telpaviljoentje.

April bracht kilte over het Noordelijk eiland samen met 3.813 vogels op 11 trektel-sessies van in totaal 43u30'. Tot max. 4 beflijsters scharrelden op 13/04 hun superfood naar binnen. Ook migreerden 147 boerenzwaluwen die dag noordwaarts. De eerste gier- en huiszwaluwen kliefdien op 16/04 langsheen de trekterruimte. 17/04 leverde fraaie soorten op met een visarend en een kwak, een groep van 13 zwarte sterns, 5 dwergmeeuwen, 2 zilverplevieren en een rosse grutto. Een rumoerige groep van 31 zwarte sterns koos ervoor om op 20/04 langsheen Wintam te snellen, die dag gevolgd door vier ooievaars en evenveel bruine kiekendieven. Een Noordse kwikstaart, die wat later doortrekt dan 'onze "gewone" gele kwik, zette zich op 28/04 even in het gras. Op 30/04 waren de steltlopers terug aan zet met 56

Trektpost Noordelijk eiland – Erik De Keersmaecker

groenpootruiters, een nieuw dagrecord, 29 tureluurs, 7 bontbekplevieren, ook al een nieuw dagrecord, een steenloper en 3 zilverplevieren. Verder werden een zwarte wouw (richting zuid) en een smelleken opgemerkt.

De maand mei luidde een periode met warmer en standvastiger weer in, wat duidelijk naar de zin was van de zomergasten. Hoewel het aantal vogels pijlsnel daalde, steeg de kwaliteit (lees: zeldzaamheid) zienderogen naar het einde van de voorjaarsstrek. Op 11 trektellingen werden 3917 noordelijk sjouwende vogels opgemerkt op 60u25'. Zo profiteerden een man wielewaal, zwarte specht, 4 steltkluten, een purperreiger, 52 groenpootruiters, een groep van 26 tureluurs en 393 gierzwaluwen van hun eerste mei. Ook de dag daarop stuurde een vrouwtje wielewaal zich richting Noordpool. Roofvogels waren tot dusver grotendeels afwezig met een handvol buizerds, sperwers, enkele bruine kiekendieven, af en toe een smelleken en één zwarte wouw. Hier kwam echter verandering in, grotendeels dankzij de warme ZO-winden die vanaf 04/05 voor aanvoer van zuid(oostelijke) soorten zorgden.

Absolute hoogtepunten van het voorjaarsseizoen werden op 06/05 en 07/05 opgetekend met op 06/05 grauwe kiekendief, 2 reuzensterns, 4 zwarte wouwen, rode wouw, steltklut, purperreiger en op 07/05 2 grauwe en 7 bruine kiekendieven, 11 zwarte wouwen, zomertortel, duinpieper, 2 wielewalen, visarend en de eerste 4 wespndieven. De dagen erna trokken nog verschillende zwarte wouwen, wespndief, blauwe kiekendief en visarend door. Rond 16/05 trok de laatste visarend door samen met 6 wespndieven, 6 bontbekplevieren en de enige grauwe vliegenvanger. Kortom een voorjaar om in te kaderen en voor herhaling vatbaar!

Ondertussen is de najaarsstrek volop losgebarsten en passeerden in augustus al aardige aantallen ooievaars de telpost. De najaarsstrek wordt, op de maand augustus na, opgevangen vanop de telpost aan de

'trektelbank' in het zuiden van het Noordelijk eiland, waar meer geconcentreerde stromen zangvogels doorkomen dan over het paviljoentje in het noorden van het Noordelijk eiland.

Alle hulp is welkom! Interessante trekgegevens, ook losse waarnemingen, kunnen steeds worden doorgegeven via www.waarnemingen.be zodat deze nadien ook op de site www.trektellen.nl kunnen worden ingevoerd. Wie de trekgegevens wil nalezen, moet op laatst genoemde site doorklikken naar Noordelijk eiland, Wintam en data naar keuze aanklikken. Last but not least dank aan de voltallige trekcrew voor deze prachtige voorjaarsstellingen boordevol sensationeel pluimvee!

De trekcrew van het Noordelijk eiland bestaat uit Wouter Van Assche en Kris De Keersmaecker, af en toe aangevuld met Karel Boey, Yente De Maesschalck, Frederik Fluyt en Erik De Keersmaecker.

Tekst: Wouter Van Assche

Bruine kiekendief – Raymond De Smet

Huiszwaluwen halen supercijfers

De voorbije maanden liepen vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek regelmatig langs straten en pleinen voor het tellen van bewoonde nesten van huiszwaluwen. Met de nodige spanning werd dan ook uitgekeken naar de som van de cijfers, die in onze telboekjes terechtkwamen.

In de Boomse centrumstraten (Groene Hofstraat en Leopoldstraat) steeg het aantal broedpaartjes van 15 in 2015 naar 23 dit jaar. Bijzonder hoopgevend is daar dat de huiszwaluwen de kunstnesten ontdekt hebben die de voorbije jaren door Natuurpunt in samenwerking met Regionaal Landschap Rivierenland, gemeente Boom en de hulp van de Brandweer Boom

werden opgehangen.

Nog hoopgevend zijn de resultaten aan de gebouwen van de PTS-school in Boom. Daar steeg het aantal broedpaartjes van 13 vorig jaar naar 25 dit jaar, 24 paartjes hebben in een kunstnest gebroed en 1 paartje heeft er een natuurlijk nest gebouwd.

Mooi waren opnieuw de resultaten in de Rumstse centrumstraten, daar hebben dit jaar 44 paartjes huiszwaluwen gebroed. Het Molenveld spant de kroon, met 29 broedpaartjes en is daarmee nog steeds terecht de zwaluwenstraat in Rumst. In de Molenbergstraat was er 1 broedpaartje, in de Veerstraat 6 en in de Visserstraat 5 paartjes. Bijzonder hoopgevend is de toename van het aantal broedpaartjes in de Hollebeekstraat, daar zaten dit jaar 3 paartjes huiszwaluw, tegenover 1 paartje vorig jaar. Nog hoopgevend is de reactie van de bewoners uit de Hollebeekstraat, die de zwaluwen volgend jaar willen verwelkomen door het plaatsen van extra kunstnesten. In Rumst werkt Natuurpunt samen met de gemeente en Regionaal Landschap Rivierenland voor het plaatsen van kunstnesten en mestplankjes.

In Schelle haalde de kolonie aan de gebouwen van de voormalige Electrabelcentrale ook een record, met 60 bewoonde nesten, het hoogste aantal ooit sinds de start van

Plaatsen van kunstnesten voor huiszwaluwen
Herbkestraat Hemiksem – Maurice Goossens

de tellingen in 1995.

Bij al dit goede nieuws valt de zwaluwenkolonie in de Herbkestraat in Hemiksem uit de toon. In 2013 was deze kolonie nog goed voor 45 nesten. Ondanks het nestkastenproject dat toen in overleg met de gemeente, Regionaal Landschap Rivierenland en bedrijfsleiders van de betoncentrale werd opgestart, en waarbij tijdens het voorjaar van 2014 20 kunstnesten werden geplaatst, lijkt de kolonie daar tot verdwijnen gedoemd, met dit jaar nog amper slechts 1 paartje huiszwaluwen.

Tekst: Erik De Keersmaecker

Huiszwaluw – Fons Van den heuvel

Nieuwe vogelkijkcursus: Vogels kijken tijdens 2 seizoenen ...

Tijdens het voorjaar van 2017 kan je opnieuw op stap gaan met vogelkijkers van Vogelwerkgroep Rupel, tijdens een heuse vogelkijkcursus. Voor de organisatie van deze cursus werken we samen met Natuurpunt CVN vzw voor de planning van 6 theorie-avonden, die allen doorgaan in het Natuur.huis aan de Boomsestraat 221 in Niel (Hellegat). De cursus start op zaterdag 21 januari met een kennismakingsmoment en een eerste excursie in Walenhoek.

Daarna staan er 3 daguitstappen, 2 bus-tochten, 2 avondexcursies en een heuse vogelkijkmarathon op het programma. De info-avonden gaan door op 21 februari, 21 maart, 18 april, 23 mei, 30 mei en 6 juni, telkens van 19u30 tot 22u.

De 2 bustochten staan gepland op zaterdagen 4 februari naar Zuid-Holland en op 27 mei naar Schouwen-Duiveland. Tijdens de dagexcursies bezoeken we op zaterdag 25 februari het Noordelijk eiland en de polders tussen Rupelmonde en Bazel. Het Blaasveld Broek en het Zennegat bezoeken we op zaterdag 25 maart en de belang-

rijkste natuurgebieden op Linkeroever op zaterdag 22 april.

De vogelkijkmarathon gaat door op zaterdag 13 mei. Op zaterdag 20 mei gaat de 1ste avondexcursie door en op zaterdagavond 17 juni sluiten we de cursus af met een excursie op de Kalmthoutse heide.

Iedere geïnteresseerde natuurliefhebber of natuurliefhebster kan deelnemen. Om praktische redenen wordt het aantal deelnemers wel beperkt tot 25 personen.

Inschrijven

Stort 72 euro (leden Natuurpunt en inwoners gemeente Niel), 56 euro (- 16 jaar) en 99 euro (overige).

Het inschrijvingsgeld kan gestort worden op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, mededeling: Cursus Vogels kijken tijdens 2 seizoenen – telefoonnummer en emailadres.

Meer info: 0476/39.19.94 of info@natuurpuntrupelstreek.be

Oeverloper – Fons Van den heuvel

Nieuwe infoborden bij Natuur.huis de Paardenstal

De voorbije maanden werd door vrijwilligers van Natuurpunt in samenwerking met Natuurpunt, dienst Natuurbeleving gewerkt aan de vervanging van de oude infoborden bij het Natuur.huis en tevens van het infobord op de Rupeldijk, dat de weg wijst naar het Natuur.huis.

De bekroning volgde met het plaatsen van een nieuw groot Wandelbord, vlakbij het Natuur.huis. Op dit bord stelt Natuurpunt wandelingen voor door Walenhoek en voor wie meer tijd heeft ook verderdoor richting het Niels Broek en de schorren langs de Rupel. Ook de Klinkaertroute, die Natuur.huis de Paardenstal als startplaats heeft, wordt op het nieuwe infobord voorgesteld, net zoals het Natuur.huis zelf en Erfgoedsite Noeveren. Folders van de Klinkaertroute zijn steeds beschikbaar bij het Natuur.huis, ook buiten de openingsuren.

Kijken naar uitvliegende laatvliegers

Het was weer eens wat anders op vrijdagavond 22 juli, met het kijken naar de uitvliegende laatvliegers vanop een caféterras vlakbij de Nielse kerk. Omstreeks 5 voor tien verliet de eerste laatvlieger de kerkzolder, daarna werden nog 41 uitvliegende laatvliegers geteld, ondertussen was het ruim 20 na tien. Sinds mensenheugenis woont er een kolonie laatvliegers op de Nielse kerkzolder, het is een zogenaamde kraamkolonie die bestaat uit een 40-tal vrouwtjes. In juni krijgen die allemaal een baby'tje, doorgaans een jong per vrouwtje, alhoewel er soms ook tweelingen voorkomen. Als de vrouwtjes gaan jagen, blijven de jongen bij elkaar in een soort crèche. Pas als de jongen ongeveer 2 maanden oud zijn, gaan ze zelf mee op jacht.

Planten kijken in wijk Noeveren lokt mooie groep volk

Planten kijken blijkt wel wat interesse op te wekken, getuige de 21 deelnemers aan de plantenexcursie op zondag 31 juli in de Boomse wijk Noeveren, met Nico Wysmantel als gids en excellente plantenkenners. In totaal werden ongeveer 55 plantensoorten bekeken en besproken. Daarbij enkele exoten zoals bezemkruiskruid, teunisbloem, Canadese en hoge fijnstraal. Soorten die elk op hun manier in onze lage landen zijn terechtgekomen. Leuk was ook het bezoek aan de varenmuur. Een muur van de oude steenfabriek, waarop 12 soorten varens groeien, waarvan we er 9 konden bekijken. Een excursie die om een herhaling vraagt en die komt er dan ook in 2017.

Geoorde fuut met jongen – Fons Van den heuvel

Zeldzame geoorde futen broeden weer op het Noordelijk eiland

Naast de "gewone" fuut en dodaars is de geoorde fuut de 3de futensoort, die dit jaar met succes gebroed heeft op het Noordelijk eiland en dat was al geleden van 1995, toen er 3 broedpaartjes aanwezig waren. Daarna, tot 2002 waren er wel waarnemingen, maar werd er niet meer gebroed. Dat de geoorde fuut opnieuw broedvogel werd op het Noordelijk eiland heeft alles te maken met de aanwezigheid van kokmeeuwen en een geschikte vegetatie in plassen, waarin de geoorde futen dekking vinden en voedsel kunnen zoeken. De explosie dit jaar van het aantal broedparen kokmeeuw, met meer dan 50 broedparen, had dus een 2de aangename verrassing.

Het eerste was het eerste geslaagde broedgeval van zwartkopmeeuw en nu dus ook geoorde fuut. In tegenstelling tot dodaars die met zijn roep zijn aanwezigheid verradert, zijn geoorde futen eerder zwijgzzaam. In zomerkleed is de geoorde fuut goed te herkennen aan de gele oorpluimen. Geoorde futen bouwen een drijvend nest in de dichte begroeiing. Net zoals bij de fuut liften de jongen mee op de rug van de ouders. Bij gevaar duiken ze onder water, terwijl de jongen gewoon op de rug blijven zitten.

Laatvliegers in de kerk van Niel - Raymond De Smet

Juvenile visdief – Raymond De Smet

Visdiefjes hebben geduld

De 11 nestvlotjes die dit voorjaar door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek op de plassen van het Noordelijk eiland geplaatst werden, kenden een onverwacht succes. Meteen na het plaatsen van de nestvlotjes werden ze gekoloniseerd door kokmeeuwen. Kokmeeuwen broeden niet zoals visdiefjes op een kale of schelpenbodem, maar bouwen heuse takkennesten. Voor een 20-tal visdiefjes die midden april vanuit de overwinteringsplaatsen in West-Afrika terugkeerden, was het dan ook onbegonnen werk om te trachten de veel grotere kokmeeuwen te verdrijven van de nestvlotjes.

Geduldig moest er gewacht worden tot de jonge kokmeeuwen van de nestvlotjes konden opvliegen. Ondertussen waren we al midden juni, vooraleer er enkele vlotjes verlaten werden door kokmeeuwen. Vrijwel meteen werden ze gekoloniseerd door de visdiefjes. Uiteindelijk werd er op 2 vlotjes met succes gebroed, met als resultaat 4 jonge visdiefjes. Dat leverde opnieuw prachtige natuurbelieden op van altijd hongerige jongen bedelend om voedsel bij hun ouders. Met laagtij op de Rupel werden de plassen langs de oeverdammen dan ook dagelijks afgespeurd naar achtergebleven visjes. Ook kleine zilverreigers en blauwe reigers kennen dit fenomeen bijzonder goed.

Vissen in de Schelde en Rupel

Dat het met het visbestand in onze grote rivieren steeds beter gaat, konden we in mei zelf vaststellen tijdens het tellen van paaiende finten in de Rupel. We kijken dan ook telkens nieuwsgierig uit naar de resultaten van de visbemonstering door het INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek).

Deze visbemonstering wordt enerzijds uitgevoerd via schietfuisen, die regelmatig door vrijwilligers geplaatst worden, zoals door Swa Branders in de Schelde ter hoogte van voormalige Vlietmonding en anderzijds door boottellingen, via de zogenaamde ankerkuilmethode.

Deze methode wordt toegepast dankzij de medewerking van het Visserijbedrijf Bout uit Tholen. Met de boot Harder wordt de Schelde gedurende 24u op 4 locaties (Schor van Ketenisse, Kennedytunnel, Notelaar Hingene en Branst) bemonsterd. De Harder heeft links en rechts een net (kuil) aan boord dat gedurende een bepaalde periode wordt neergelaten.

Tijdens de campagne van juli 2016 werden 27 vissoorten gevangen. Ter hoogte van het Ketenisseschor werden 21 soorten gevangen, voornamelijk juveniele spieringen, haringen, brakwatergrondels en één jonge fint. Ter hoogte van de Kennedytunnel werden 19 soorten gevangen, met een opmerkelijk hoog aantal spieringen. Bij de Notelaar werden 18 soorten gevangen en in Branst 17 soorten, waaronder enkele juveniele finten.

Het gering aantal juveniele finten zou erop wijzen, dat de reproductie van de soort dit jaar geen succes werd.

Meer info: Jan Breine (INBO) – email: Jan.breine@inbo.be

Steenmarter - Pascal Monheim

Steenmarter in opmars...

De laatste jaren is de steenmarterpopulatie in Vlaanderen sterk uitgebreid. Door een decennialange, intensieve bestrijding en bejaging, kwam deze martersoort nog nauwelijks voor in onze lage landen. Nu steenmarters toenemen in het sterk verstedelijkte Vlaanderen en zich aangepast hebben aan een leven dichtbij de mens, komen ze vaker voor op zolders, in schuurtjes, stallen en tuinhuisjes om hun kroost op te voeden of de dag in door te brengen.

De waarnemingen van steenmarter in onze regio zijn nog steeds erg zeldzaam en situeren zich voornamelijk in Reet en Rumst. Dat de soort zich ook daadwerkelijk voortplant in onze regio bleek uit een opname uit de Tiburstraat in Rumst. In een tuinhuis, waarin snoeihout opgestapeld werd, voelt een familie steenmarters zich perfect thuis, met als resultaat 3 jonge steenmarters.

Workshop uilenballen pluizen tijdens Schorremorrie

Zondag 28 augustus was het opnieuw een gezellige drukte in de Schorre in Boom. Honderden kinderen konden er samen met hun ouders genieten van de vele attracties. En net zoals de voorbije jaren kon men bij Natuurpunt terecht voor een workshop uilenballen pluizen. Met 5 vrijwilligers stonden we klaar om te helpen bij het pluizen en info te geven over de kleine beentjes en schedeltjes die dan tevoorschijn kwamen. Een pluiskaart en een vergrootglas waren daarbij een bijzonder goede hulp.

Uilenballen pluizen tijdens Schorremorrie – Fons Van den heuvel

Polder van Heindonk

Deze wandeltip leidt je langs de dijken van de Rupel, Dijle en Zenne en door het eeuwenoud landschap van Tien Vierendelen. In het zuidelijk deel van dit akkercomplex werden sporen van menselijke activiteiten uit de bronstijd gevonden. In het noordelijk deel trof men enkele waterkuilen en -putten uit de Romeinse tijd aan. Opgravingen aan de Rupeldijk in Heindonk leverden twee houtskoolmeilers voor de productie van houtskool uit de Romeinse tijd op. Het landschap van Tien Vierendelen maakt deel uit van het Sigmaproject Dijlemonding. Zodra de inrichtingswerken van het overstromingsgebied Zennegat voltooid zijn, vermoedelijk tijdens het voorjaar van 2017, wordt gestart met de bouw van een ringdijk omheen Tien Vierendelen.

Samenvloeiing Rupel, Nete en Dijle - Erik De Keersmaecker

1. Vanop de wandelbruggen over de Nete en de Dijle heb je een prachtig zicht op beide rivieren. De wandelbrug over de Nete toont je een mooi beeld van de samenvloeiing van de 3 rivieren. Links zie je brede uitsteeksels in de rivier, dat zijn zogenaamde kribben. Ze zorgen ervoor dat de kracht van het water bij opkomend getij gebroken wordt. Met laag tij liggen voor die kribben brede slikplaten bloot, doorgaans zitten er dan enkele wilde eenden en kraakeenden. Vanop de wandelbrug over de Dijle kijk je naar het toekomstig overstromingsgebied Battenbroek. De grote waterplas is een prima overwinteringsgebied voor watervogels. Futen, kuifeenden, tafeleenden en meerkoeten zijn er de talrijkste overwinteraars. Als het over enkele maanden gaat winteren, heb je er ook een goede kans om brilduikers en grazende smienten op de graskanten te bekijken.

2. Nete en Dijle vloeien hier samen en vormen de Rupel. In de hoog opgeschoten populieren op het schiereiland tussen beide rivieren kan je doorgaans enkele aalscholvers bekijken. Ze gebruiken de wind voor het drogen van hun vleugels.

3. Vooraleer je dit kijkpunt bereikt ben je langs een voetbalveld en over een heuse stuifzandrug of donk gewandeld. Donken zijn restanten van langgerekte rivierduinen, die vroeger talrijk in de Rupelvallei voorkwamen en die ontstonden in de tussenijs tijden door verstuing van zand op rivierzandbanken. Prachtige zomereiken en ruwe berken, met als onderbegroeiing adelaarsvaren, kleden hier het landschap aan. Achter een dakkapel van de dorpskerk werd door Natuurpunt een nestkast voor kerkuil geplaatst.

4. In de richting van de internationaal befaamde watersportbaan Hazewinkel wandel je door een heus stukje broekbos, ooit een deel van het veel grotere Blaasveld Broek aan de overkant van de watersportbaan. Bovenop de stam van een afgeknapte Canadapopulier werd door een paartje ooievaars een groot takkennest gebouwd. Dit jaar werd er voor het eerst met succes gebroed, met als resultaat 2 prachtige ooievaarsjongen.

5. In dit boerenland zijn er gelukkig nog enkele restanten van het vroegere kleinschalig landschap terug te vinden met

Kramsvogel – Raymond De Smet

enkele brede en hoge houtkanten, met voornamelijk zwarte els, Gelderse roos en lijsterbes. Ideaal als wintervoorraad voor onze kleine trekvogels en overwinteraars.

6. De Heibeek vormt de natuurlijke grens tussen Heindonk en Heffen. Langs de oevers van de beek bloeien moerasspirea en kattenstaarten en in de beek zie je restanten van grote waterweegbree. De dijk van de beek wordt afgeboord met zomereiken.

7. Rijen met hoge Canadapopulieren en houtkanten zorgen hier voor een gevarieerd landschap, met op de achtergrond de imposante Zennedijk. Hier heb je een goede kans om groepen Canadese ganzen en grauwe ganzen te zien. In de hoeve rechts voor de dijk woont een kolonie boerenzwaluwen. Begin oktober vertrekken de zwaluwen naar de overwinteringsplaatsen in zuidelijk Afrika. Midden maart keren ze al terug en doorgaans kan je ze hier bekijken tijdens hun jachtvluchten boven weilanden en akkers en langs de smalle schorren van de Dijle en Zenne.

8. Om dit kijkpunt te bereiken wandel je over de nieuwe wandelbruggen over de Zenne en het kanaal Dijle-Leuven. Daarna even naar rechts en achter de betonnen wand heb je een goed zicht op de plassen van het nieuwe overstromingsgebied Zennegat. Dit gebied heeft alle potenties om uit te groeien tot één van de beste vogelkijkgebieden in onze regio. Binnenkort kan je een wandeling maken omheen het gebied en ongetwijfeld zal je dan een stevig lijstje vogelsoorten in je notaboekje of smartphone kunnen invullen. Bij je terugwandeling over de kanaalbrug kan je nog

**Wandel
Tip**

even rechts afslaan en zo terugwandelen naar de wandelbrug over de Zenne. Zo kan je de sfeer opsnuiven van dit pittoreske gehuchtje. Tot omstreeks 1950 was er nog volop activiteit in dit gehuchtje, waar generaties lang bootslepers woonden. In de jaren '70 werd het een oord van kunstenaars, muzikanten en hippies. Vanaf de Dijledijk kan je even terugkijken naar het Zennegat, met de samenvloeiing van Dijle en Zenne en middenin de sluis van het kanaal Dijle-Leuven.

Ooievaars in Vlaanderen en Nederland

Eind augustus trokken grote groepen ooievaars over Trektelpost Noordelijk eiland aan de samenvloeiing van Rupel en Schelde. De weersomstandigheden waren dan ook ideaal. Ooievaars hebben thermiekbellen van opstijgende, warme lucht nodig om hoogte te winnen en naar het zuiden te glijden. In tegenstelling tot 25 jaar geleden, trekken de meeste Nederlandse en Vlaamse ooievaars weer naar Afrika en Zuid-Europa om er te overwinteren. In de jaren '80, toen de broedpopulatie alleen uit vogels van zogenaamde ooievaarsstations bestond (in Vlaanderen in Planckendaal en het Zwin, in Nederland in Meppele en Groot-Ammer) bleven bijna alle ooievaars hier overwinteren. Na die succesvolle herintroducties van ooievaars kwamen er steeds meer wilde exemplaren buiten de stations tot broeden en werd er vooral in Nederland 's winters steeds minder bijgevoerd. Die ooievaars begonnen in toenemende mate weer trekdrang te vertonen.

Lengte: 8,5 km

Start

Picknickplaats fietsbrug Netedijk Rumst

Parking

Parking Netebruggen: bereikbaar via Markt Rumst

Parking Drie Rivieren: bereikbaar via de Visserstraat

Toegankelijkheid

Het hele jaar door, na een regenbui kan het wandelpad op sommige plaatsen modderig zijn.

Sommige paden zijn niet of moeilijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers of kinderwagens.

Openbaar vervoer

De Lijn: busstation Rumst (Molenbergstraat), op ongeveer 1 km van vertrekpunt

Halte lijnen: 500 en 508

Eindhalte lijnen: 191 – 507 – 555

Ga in de Molenbergstraat richting Markt en volg daar wegwijzer Netebruggen.

Horeca

Café De Zwaan Heindonk

Bistro The Boathouse Heindonk

Taverne De Zennehoeve Heffen

Café Zennegat

Café Visclub Hoop op Beet Rumst

Brasserie 3 Ri4en Rumst

Picknickplaatsen

Bloso domein Hazewinkel

Zennegat

Brochures

Landschapsbelevissen Rivierenland

Sigmaplan Dijlemondig 2015

Info :

Gsm : 0476/39.19.94 –

email : info@natuurpuntrupelstreek.be

www.natuurpunt.be/rupelstreek

Tips:

Een verrekijker meenemen is een aanrader!

Honden kunnen mee, wel steeds aan de leiband.

Tekst en foto's:

Erik De Keersmaecker, Fons Van den heuvel

Info:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Ooievaar – Fons Van den heuvel

Verdienstelijke inwoner

Jaarlijks huldigt de gemeente Aartselaar enkele inwoners die zich inzetten voor de gemeenschap. Naar aanleiding van 25 jaar Natuarpunt Aartselaar werd één van onze trekkers vanaf het eerste uur door een van onze bestuursleden voorgedragen en door de gemeente aanvaard.

Op 8 juli werden "verdienstelijke inwoners" van Aartselaar gehuldigd in het Cultureel Centrum op de Academische Zitting ter gelegenheid van 11 juli. Hier werd Luk Smets gehuldigd voor zijn inzet voor de Aartselaarse natuur en zijn inbreng in Natuarpunt, Gezinsbond en Wereldwinkel. Er werd een voorstellingsfilmpje gemaakt in de Reukens. Je vindt dat op onze website www.natuurartselaar.be

Vijf gehuldigde "verdienstelijke inwoners" met de burgemeester (foto Ludo Alaerts)

Natuur.kalender 2017

Onze nieuwste kalender is nu verkrijgbaar!

Laat je elke maand verrassen door de allermooiste natuurbeelden. De beelden zijn gemaakt door de finalisten van de Natuarpunt & Argus Fotowedstrijd 2015.

Uitzicht: 12 recto-verso bladen. Op de rectozijde wordt telkens een foto afgedrukt, de versozijde bestaat uit de kalender-gegevens. De bladen zijn aan elkaar gehecht met een ringsysteem.

Het gesloten formaat is 24,5 cm x 24,5 cm, in open formaat is het 24,5 cm x 49 cm.

Voor 10 euro heb je een jaar lang elke maand een nieuwe mooie foto aan je muur.

Te bestellen bij:

- Natuarpunt Aartselaar: door storting op rekening BE07 5230 8080 0166. Gratis levering, voor zover je woonachtig bent in Aartselaar
- Natuarpunt Rupelstreek: door storting op rekening BE70 0013 5986 4925. Gratis levering, voor zover je woonachtig bent in Boom, Hemiksem, Niel, Reet, Rumst, Schelle en Terhagen.

Met de aankoop steunt u Natuarpunt projecten in Uw buurt.

Wandel- en fietsweekend

Schouwen -Duiveland ... net iets anders

Vrijdag 19 mei – zondag 21 mei 2017

Als Natuurpunters kennen we Schouwen-Duiveland als een waar vogelparadijs. Uiteraard zullen we tijdens ons drie-daags verblijf zeker aandacht hebben voor de vogels in de Prunjepolder, op slikken en schorren, van op het Noordzee-strand, ... maar we verkennen ook de duinen, het strand met al zijn schatten, het binnenland met enkele mooie bossen en we nemen ook de tijd voor een cultureel uurtje in het prachtige Zierikzee.

Vrijdag en zondag zullen we vooral wandelen. Zaterdag gaan we fietsen met eigen of gehuurde fiets. We verblijven in een prachtig hotel, 't Klokje in Renesse, waar we twee nachten vertoeven en ook tweemaal het avondmaal nuttigen. Leuk detail: in het hotel is een zwembad voor wie 's morgens of 's avonds een frisse duik wil nemen.

Kijktoren in de Prunjepolder

Praktisch

We reserveerden 9 hele mooie standaardkamers voor 2 personen en 3 iets grotere luxekamers eveneens voor 2 personen (opleg van 15 euro p/p). Dus 24 leden kunnen mee!

We vertrekken vrijdagmorgen 19 mei omstreeks 8u30 op basis van kostendelend samenrijden (7 eurocent/km/persoon) en spreken af in Schouwen-Duiveland om 10 uur op een nog te melden plek. We sluiten het weekend af op zondag rond 17 uur ter plekke. De deelnemers krijgen concrete details ongeveer een maand voor vertrek.

Prijs: 195 euro per persoon op standaard tweepersoonskamer, 210 euro op luxekamer. Hierin is begrepen: 2 overnachtingen, 2x ontbijt, 2x avondmaal, 2 middagmalen, volledig programma, plaatselijke gids, culturele verrassing, ...

Niet inbegrepen: vervoer, picknick voor de eerste dag, drank bij middagmaal en avondmaal, eventueel fietshuur (ca 8,5 €, tandem 17,50 €)

Inschrijven door storting van een voorschot van 70 euro per persoon voor een standaardkamer of 80 euro, indien je opteert voor een luxekamer, op rekening BE07 5230 8080 0166 van Natuurpunt Aartselaar met als mededeling "Weekend Schouwen".

Meer info:

Luk en Ria Smets-Thys,
03 289 73 66, luk.smets@telenet.be

Hotel 't Klokje in Renesse

Stadsbeeld: Zierikzee

08.10

Solhofpark

WEEK VAN HET BOS IN SOLHOF PARK

NAMIDDAG: Muzikaal verteltheater
door Theater Acaboe:

Het web van de suikerspin

Het web van de Suikerspin is het allereerste Boeboekverhaal van Marc de Bel. Het is bewerkt tot een adembenemende voorstelling met muziek van Brian Clifton.

Vandaag kun je in het park Solhof (grasweide achter kasteel Solhof) in een gezellige tent komen genieten van deze leuke familievoorstelling. Bij koud weer voorzien we een warm fleecedekentje. Na de voorstelling verwennen we de kinderen met een gezonde fruitsaté (die ze zelf kunnen samenstellen)

Deze voorstelling wordt georganiseerd door de Cultuurdienst en met medewerking van Gezinsbond Aartselaar.

Er is een voorstelling voorzien om 14u en om 16u.

Beide voorstellingen zijn inmiddels uitverkocht !

AVOND: Humoristische lezing door
Joeri Cortens:

Toen de dieren nog spraken ... en wat de mensen daarvan maken...

Natuur-educatieve comedyvoorstelling over de communicatie tussen mensen, dieren, planten... in geuren en kleuren... en wat er zoal kan mislopen.

zaterdag 8 oktober, 20 u tot 23 u

De voorstelling vindt plaats in de tent in het park Solhof (grasweide achter kasteel Solhof) waar maximum 50 personen een plaatsje kunnen reserveren. Voor iedere toeschouwer wordt een fleecedekentje voorzien.

22.10

Reukenspad

NATUURWERKDAG: OPSCHONEN
MANTELZOOM IN DE REUKENS

De werkgroep Natuurpunt-VELT gaat opnieuw wat natuurwerken verrichten in de Reukens. Dit maal gaan we de mantelzoom tegenover de boomgaard ontdoen van de wilgenopslag. Indien nodig zullen we ook de knotwilgen die we vorig jaar december geknot hebben, opschonen door eventuele wilde scheuten op de stammen te verwijderen.

Er zijn dus genoeg taken zodat iedereen, jong of oud, een handje kan toesteken!

ANB-boswachter Wouter Huygens komt ons de nodige deskundige uitleg geven.

zaterdag 22 oktober, 9u30 tot 12u30

Afspraak aan de picknicktafel langs het Reukenspad.

Meebrengen: werkhandschoenen en mogelijk een kleine boom- of handzaag, een bijltje of kapmes en een snoei- of takkenschaar. Eventueel een lichte (benzine)kettingzaag én de vereiste veiligheidsuitrusting.

Info: Jan Eulaers 0495/52 77 31 of Luk Smets 0477/66 94 32

Natuurpunt Aartselaar bestaat 25 jaar.

In je ticketprijs zijn daarom ook een feestelijke drank en heerlijke hapjes inbegrepen!

Je kan **SNEL** tickets (8 euro per ticket) reserveren voor de voorstelling, die start om 20 u.

Wendt u hiervoor tot het Cultureel Centrum Aartselaar, 03/877 28 75
cultuur@aartselaar.be

05.11

Schelle - Noordelijk Eiland

VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel maken elke eerste zaterdagmorgen van de maand een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk Eiland. Daar bruist het van het vogelleven en is er altijd wat te zien.

Wij sluiten met Natuurpunt Aartselaar graag aan op dit prachtig maandelijks initiatief van Natuurpunt Rupelstreek. Zin om mee te gaan?

zaterdag 5 november, 8.50 u tot 12 u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, we nemen de veerboot van 9u en de veerboot terug om 12 u.

26.11

Technisch Centrum

BEHAAG NATUURLIJK 2016: SAMENSTELLEN EN BEDELEN VAN PLANTPAKKETTEN

Met het samenstellen en de bedeling van de plantpakketten en knotwilgpotten sluiten we de haagplantcampagne Behaag...Natuurlijk 2016 af.

**zaterdag 26 november,
9 tot 11u – 11 tot 13 u**

Alle hulp welkom bij het samenstellen van de plantpakketten van 9 tot 11 u in het nieuwe Technisch Centrum, Oudestraat, 8 Aartselaar.

Of wil je de plantpakketten helpen bedelen aan de klanten? Traditiegetrouw stellen we een kleine verkoopstand op en bieden we de klanten een gratis drankje aan. Kom dan van 11 tot 13 u naar dezelfde afspraakplaats. Meld je aanwezigheid vooraf aan Luk en Ria Smets-Thys, 03/289 73 66

27.11

Haacht

NATUURWANDELING IN HET HAACHTS BROEK

Vandaag maken we kennis met een uniek natuurgebied, gelegen in de groene gordel tussen Aarschot en Mechelen: het HAACHTS BROEK.

Deze broekvelden werden in de jaren '50 en '60 van vorige eeuw omgevormd tot een vrij eentonig populierenbos. Sinds Natuurpunt het gebied in beheer heeft, werd het een lappendeken van grasland, akkers, moeras en bos. Aldus ontstond er terug een waardevolle zone met gevari-

eerde flora en fauna. René Verdonck van Natuurpunt Haacht zal onze gids zijn.

zondag 27 november, 13u tot ca 17u30u

Afspraak op de parking van CC 't Aambeeld in Aartselaar - kostendelend samenrijden (0,07 euro p.p./km). Of om 14 u op de parking van Sporthal Den Dijk, Dijkstraat, Haacht – Wespelaar. Einde ter plaatse rond 16.15 u. Laarzen zijn aangewezen!!! Niet geschikt voor kinderwagens of rolstoelen.

Meer informatie: Jan Eulaers – 0495/52 77 31 – jan.eulaers@icloud.com

Voor kinderen

EEN NIEUWE BOSWACHTER IN AARTSELAAR!

In het Solhof hebben wij een nieuwe boswachter! Zijn naam is Isidoor. He-las is hij vergeten wat de professor hem leerde over de natuur. Hij wil de egel, de vleermuizen, de vogels en de andere dieren helpen om de koude winter door te komen maar in zijn dik boek vindt hij niet de juiste handleiding... Hij heeft hierbij onze hulp nodig!

woensdag 30 november, 14 u tot 16 u

Ben jij een echte dierenvriend tussen 4 en 9 jaar en wil je mee voor de dieren zorgen? Kom dan samen met je oma of opa, je mama of papa naar de ingang van het Solhofpark, Solhofdreef in Aartselaar. Deelnemen kost 1 euro per persoon, stuk fruit inbegrepen. Inschrijven bij Hilde Janssens 03/887 36 45 of hiljans@hotmail.com

Welkom in het Haachts Broek

Geschiedenis

Ereke duizenden jaren geleden stroomde de Dijle door het Haachts Broek. Deze rivier heeft er een laam- en Haaiaagtergelaten die het water moeilijk doorlaat. De drassige bodem maakte het gebied ongeschikt voor bebouwing. Eeuwenlang werden de ruitte gronden gebruikt als weiland en de drogere, hoger gelegen gronden als akkerland. In de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw werden grote delen aangeplant met populieren. De bloemrijke vegetatie werd vervangen door ruitgas met veel brandnetels en bramen.

Vandaag

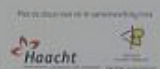
Het gebied verandert onder impuls van de uitgevoerde beheerwerken. Je kan de pracht van honderden soorten bloemen (waaronder de zeldzame dauwretel) ontdekken en luisteren naar de prachtige zang van de nachtegaal en tientallen andere soorten vogels. Als je stil bent, krijg je misschien een ree in het vizier.

Toekomst

Natuurpunt wenst dit gebied om te vormen tot een lappendeken van grasland, ruitgas, bossen, akkers en moerassen. Hiermee hopen we de rijke bloemenpracht van weleer te herstellen en van thuis te bieden aan verschillende soorten insecten, vogels en zoogdieren zodat bezoekers kunnen genieten van deze prachtige natuur.

Meer informatie

Voor wie meer wil weten, organiseert Natuurpunt regelmatig bijgeloide wandelingen (www.natuurpunthaacht.be).

Dit natuurgebied wordt beheerd door Natuurpunt Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen
 Coördinator: +32 300 392611 • info@natuurpunt.be • www.natuurpunt.be

04.12

Aartselaar

WINTERWANDELING IN HET CLELYDAELHOF: WAT DE NATUUR MET JOU DOET

In de winter een moment van bezinning inbouwen kan nooit kwaad. Voeg daarbij nog een stevige wandeling in het Cleydaelhof waaraan we ons kunnen opwarmen en je hebt de ingrediënten voor 2 uren van leuke ontspanning. Bedoeling vandaag is om je het wandelen zelf te laten beleven als een manier om te ontspannen en bewust te genieten van wat je ziet, voelt en ruikt. We doen dit d.m.v. enkele eenvoudige ontspannings- en bewustmakingsoefeningen waarvoor

geen speciale kennis vereist is.

zondag 4 december, van 10u tot 12u

Afspraak: parking Cleydaelhof in de Zinkvalstraat tegenover het kasteel Cleydael.

Inschrijven is verplicht (max 12 personen). Indien het maximum wordt bereikt kan je dit zien op onze website www.natuurpunt.be.

Bij deelname tel.nr of emailadres opgeven aan herreman.johan@skynet.be of 03/887 27 98.

Meebrengen: wandelschoenen of laarzen bij nat weer. Het terrein is niet geschikt voor rolstoelgebruikers.

10.12

Zinkvalstraat

"ADOPTER EEN BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

Wie dacht dat, na 6 jaar zwerfvuilactie, de toestand langs de Aartselaarse wegen en bermen drastisch verbeterd zou zijn, komt - spijtig genoeg - bedrogen uit. Nog steeds vinden wij de meest uiteenlopende zaken langs de bermen van onze gemeente... Daarom wordt met goede moed verder getimmerd aan deze, blijkbaar, lange weg...

Natuurpunt Aartselaar zal de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval weer trachten vrij te maken van alle zwerfvuil. Wie mee wil komen helpen, is meer dan welkom !!!

zaterdag 10 december, van 10u tot 11u30

Afspraak op de parking aan Zinkval. Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden. Meer info bij Ronny Verelst: ronnyverelst@telenet.be - 0475/58 55 70

Bekijk alle activiteiten op www.natuurpuntaartselaar.be

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat. Bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266, of te voet of met de fiets, vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen.

In de periode oktober-april, elke eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u

Info: 03/888.39.44

Info@natuurpuntrupelstreek.be

Grote zilverreiger – Fons Van den heuvel

01.10

Noordelijk eiland Wintam

EURO BIRDWATCHDAY

Tijdens Euro Birdwatch-day worden in meer dan 30 landen in Europa (trek)vogels geteld. Vorig jaar deden zo'n 19.000 mensen mee en werden in totaal bijna 2.500.000 vogels geteld!

Tussen 10u en 17u staat ons tentje op de Rupeldijk, iets voorbij de vogelkijkhut. Kom even langs, ervaren vogelkijkers vertellen je er meer over de vogeltrek en je kan er door een telescoop naar de vogels op het Noordelijk eiland kijken.

Neem de veerboot op de Rupeldijk in Schelle, het tochtje met de veerboot is een aangenaam toemaatje. De veerboot vaart op het uur en het halfuur, geen overvaart om 12u30. Eerste vaart om 9u, laatste vaart om 18u.

zaterdag 1 oktober, van 10u tot 17u

Rupeldijk Noordelijk eiland

Info@natuurpuntrupelstreek.be

01.10 – 05.11 – 03.12

Schelle

VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel maken elke eerste zaterdagmorgen van de maand een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. Daar bruist het van het vogelleven en is er altijd wat te zien.

Zin om mee te gaan?

zaterdag 1 oktober, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, we nemen de veerboot van 9u en de veerboot terug om 12u. Volgende datums: 5 november en 3 december.

16.10

Niel

NATUURSAFARI OP JACHT NAAR SPINNEN

Avonturiers, natuurliefhebbers, Natuurpunters: Noteer deze afspraak voor een avontuurlijke Natuurpuntsafari meteen in je agenda. Tijdens deze safari gaan we op zoek naar spinnen. Zo ontdekken we meer over het wondere leven van deze toch wel miskende diertjes, hun gewoontes, hun vindplaatsen, hun nut, zelfs hun aibaarheid, jawel! Vele weetjes worden ons bijgebracht door spinnenkenner Gie Wyckmans.

Meebrengen: Een goed humeur, stevig en waterdicht schoeisel, en indien mogelijk een lichte regenscherm, een loupe vergroting 10x, een kunststof of glazen bokaaltje.

zondag 16 oktober, van 10u tot 12u30

Ridder Berthoutlaan 1 thv het gemeentehuis van Niel. Vooraf melden: Info@natuurpuntrupelstreek.be

Kruisspin – Fons Van den heuvel

09.11

Hemiksem

HELP DE VOGELS DE WINTER DOOR

Tijdens deze workshop leer je hoe je de vogels de komende wintermaanden kan helpen. Hoe je zelf extra voedzame voederbollen en pindasnoeren kan maken en we denken zelfs al aan de broedperiode van begin volgend jaar met het bouwen van een geschikt nestkastje. Deze combi info-doe-avond wordt in samenwerking met IveBIC Hemiksem/Schelle georganiseerd.

woensdag 9 november, 19u30 tot 22u

Intergemeentelijke bibliotheek, Heuvelstraat 111-117 Hemiksem
Deelnemen kost 11 euro – 9 euro voor inwoners Hemiksem-Schelle
Info en inschrijven: 03/871.98.24 – email: cultuur@ivebic.be

19.11

Niel

DAG VAN DE NATUUR – KNOTWILGEN KNOTTEN

Om knotwilgpoten te oogsten voor Behaag..natuurlijk trekken we dit jaar naar een weiland in de Broeklei in Niel. Daar werden eertijds door Natuurpunt 2 rijen knotbomen aangeplant en we hopen er nu een 15-tal knotwilgen te knotten. Tijdens de middag zorgen we soep, belegde broodjes en warme dranken.

zaterdag 19 november, 9u tot 13u00

Broeklei Niel, bereikbaar door rechts van het WZC Maria Boodschap de Broeklei in te rijden, volg daar de Natuurpunt-wegwijzers.

Meebrengen: stevige werkhandschoenen! Info: 0476/39.19.94 of info@natuurpuntrupelstreek.be

25.11

Schelle

BEHAAG..NATUURLIJK!

Vandaag wordt Behaag...natuurlijk 2016 in Schelle afgesloten, tussen 13u30 en 15u worden de verkochte pakketten samengesteld en vanaf 15u kunnen de kopers het materiaal komen ophalen.

vrijdag 25 november, 13u30 tot 16u30

Gemeentehuis Schelle, parking inrijden via Leopoldstraat

Meebrengen: stevige werkhandschoenen!

Info: 0476/39.19.94 of natuur.rupel@skynet.be

26.11

Boom/Hemiksem/Niel/Rumst

BEHAAG..NATUURLIJK!

In Boom, Hemiksem, Niel en Rumst wordt vandaag gewerkt aan het samenstellen en bedelen van de plantpakketten. Als je wil helpen, neem dan even contact op met de plaatselijke contactpersoon.

- Boom, Ecohuis 't Kleibrood 's Herenbaan 129, 03/880.18.56
- Hemiksem, Gemeentemagazijn Gilliotlaan 50, 03/288.26.63
- Niel, Gemeentemagazijn, Volkenbondstraat 78, 03/451.11.65
- Terhagen (Rumst), Technisch centrum, Korte Veerstraat 43, 03/880.00.69

17.12

Rumst/Heindonk

LANDSCHAPSWANDELING POLDER VAN HEINDONK

Deze wandeling leidt ons door mooie landschappen, zoals de samenvloeiing van Rupel, Nete en Dijle. Daarna wandelen we op een stuifzandrug of donk, een restant van vroegere landduinen, die vroeger verspreid in de Rupelvallei voorkwamen en die in de tussenijstijden ontstonden door verstuiving van zand rond rivierduinen.

We volgen het parcours van de Wandel-tip in dit Rupel.blad. De wandelafstand bedraagt ongeveer 8,5 km. Na de wandeling genieten we van de gezelligheid van eetcafé 't Steencaycken voor een gezamenlijk avondmaal.

zaterdag 17 december, van 13u30 tot 17u00

parking Netebruggen Rumst, volg aan de Markt in Rumst wegwijzers Netebruggen

Inschrijven: stort 10 euro op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek.

Dit bedrag wordt in mindering gebracht bij je onkosten in eetcafé 't Steencaycken.

info@natuurpuntrupelstreek.be

aanwezigheid in de uitgestrekte rietvegetatie. Kortom, topnatuur in volle ontwikkeling en dit in een merkwaardig landschap waar verschillende belangen voortdurend lijken te schipperen tussen conflict en compromis. Tijdens deze begeleide tocht bezoeken we een selectie van natuurgebieden die goede observatiekansen bieden. Al naargelang de klimatologische condities, dienen deelnemers zich te voorzien van wind- en regenbestendige kledij en schoeisel.

zaterdag 10 december, van 9u30 tot 15u

parking kerk H.Hart Boom, Antwerpsestraat/Eikestraat Boom. Tijdens de middag aansluiting mogelijk in café Den Angelus, Prosperdorp
Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, picknick

Info en inschrijven: frederik.fluyt@gmail.com

10.12

Verrebroek/Kieldrecht/Doel

VOGELS KIJKEN DRIJDIGK – PUTTEN WEIDEN – DOELPOLDER - PROSPERPOLDER

In en om de Waaslandhaven of 'Linkeroever' bevinden zich een aantal nieuw gecreëerde natuurgebieden die als compensatie dienen voor de natuurwaarden die zijn verloren gegaan door de uitbreiding van de Antwerpse Haven. Uitgestrekte rietvelden, slikken en schorren, zilte graslanden en natte weidevogelgebieden vormen er groene oases, geprangd tussen de Schelde, de havenbedrijven, de kerncentrale van Doel en intensief bewerkt akkerland. In het winterhalfjaar houden zich grote aantallen ganzen en smienten op in de graslanden en herbergen de plassen en krekken een verrassende diversiteit aan watervogels en overwinterende steltlopers. Terwijl zeeschepen op de achtergrond voorbij varen, jagen boven de Scheldeschorren steevast kiekendieven. Baardmannetjes verraden met hun pingelende roep hun

Smienten – Fons Van den heuvel

ten op in de graslanden en herbergen de plassen en krekken een verrassende diversiteit aan watervogels en overwinterende steltlopers. Terwijl zeeschepen op de achtergrond voorbij varen, jagen boven de Scheldeschorren steevast kiekendieven. Baardmannetjes verraden met hun pingelende roep hun

Voor kinderen

Terwijl het buiten misschien regent en waait, gaan we in het warme Natuur.huis de Paardenstal op zoek naar schedeltjes en botjes van muizen. Om die te vinden, moeten we wel enkele braakballen uit elkaar frutselen.

Als je nooit een braakbal van dichtbij gezien hebt, dan is dit het moment om daar verandering in te brengen.

Waar die braakballen vandaan komen en hoe wij ze verzamelen, en vooral wat erin zit, dat kom nu allemaal te weten.

Vergeet vooral niet, om je mama, papa, oma of opa mee te brengen!

zaterdag 5 november, van 14u tot 16u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

Inschrijven verplicht: info@natuurpuntrupelstreek.be

Bekijk alle activiteiten op www.natuurpuntrupelstreek.be

Agenda Rupelstreek

zaterdag 1/10, 5/11 en 3/12 oktober:
VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND
8u50 Parking Tolhuis (Rupeldijk), Tolhuisstraat Schelle

za 1 oktober: EURO BIRDWATCHDAY
10u-17u: Infostand Rupeldijk Noordelijk eiland

di 11 oktober: VOGELWERKGROEP RUPEL
19u30 Natuur.huis De Paardenstal

zo 16 oktober: NATUURSAFARI OP JACHT NAAR SPINNEN
10u Ridder Berthoutlaan 1, thv gemeentehuis Niel

za 5 november: BRAAKBALLEN PLUIZEN
14u Natuur.huis de Paardenstal

wo 9 november: HELP DE VOGELS DE WINTER DOOR
19u30 bibliotheek, Heuvelstraat 111-117 Hemiksem

za 19 november: KNOTWILGEN KNOTTEN
9u-12u Broeklei Niel

vrij 25 november: BEHAAG..NATUURLIJK!
13u30-16u30 Gemeentehuis Schelle

za 26 november: BEHAAG..NATUURLIJK!
- Boom, Ecohuis 't Kleibrood 's Herenbaan 129
- Hemiksem, Gemeentemagazijn Gilliotlaan 50
- Niel, Gemeentemagazijn, Volkenbondstraat 78
- Terhagen, Technisch centrum, Korte Veerstraat 43

za 10 december: VOGELS KIJKEN DRIJDIJCK – PUTTEN WEI-
DEN – DOELPOLDER - PROSPERPOLDER
9u30 parking kerk H.Hart, Eikenstraat Boom

za 17 december: WANDELING POLDER VAN HEINDONK
13u30 parking Netebruggen Rumst

Agenda Aartselaar

za 8 oktober: WEEK VAN HET BOS IN HET SOLHOF PARK
14u en 16u: Het web van de suikerspin (uitverkocht)
20u: Toen de dieren nog spraken

za 22 oktober NATUURWERKDAG IN DE REUKENS
9.30 u tot 12.30 Reukenspad

za 5 november: VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND
8u50 Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

za 26 november: BEHAAG NATUURLIJK
Technisch Centrum, Oudestraat, 8 Aartselaar
9u: Samenstelling pakketten
11u: Bedeling pakketten

zo 27 november: NATUURWANDELING IN HET HAACHTS BROEK
13u parking CC 't Aambeeld

wo 30 november: EEN NIEUWE BOSWACHTER IN AARTSELAAR!
14 u tot 16 u ingang Solhofpark, Solhofdreef

zo 4 december: WINTERWANDELING IN HET CLEYDAELHOF
10u parking Cleydaelhof Zinkvalstraat

za 10 december: ZWERFVUIL OPRUIMACTIE
10u parking Cleydaelhof Zinkvalstraat

foto voorpagina : Roodborst

Dat het roodborstje zo vaak afgebeeld wordt op kerst- en nieuwjaarskaarten is niet zo verwonderlijk. In de wintermaanden krijgen de meeste mensen dit kleine zangvogeltje immers pas te zien in hun tuin. Het betreft dan vogels uit het noorden die geen plaats meer vinden in het bos, waar heel wat 'locals' zijn achtergebleven, en dan maar dichterbij de mensen gaan verblijven. Maar ook al staan ze op die vredevolle wenskaarten, dit vogeltje is echt geen lieverdje. Niet alleen rondom hun nest, maar ook in hun winterkwartier zijn ze erg territoriaal en zeer agressief tegenover andere roodborstjes. Een rode pluk pluche volstaat om erop af te vliegen. Je moet dus wel een héél grote tuin hebben om er twee te gast te hebben. Foerageren doen ze op de grond, en ook wel op een voederplank, maar zakjes pinda's of vetbollen zijn er niet aan besteed. Vooral voor katten moeten ze in tuinen dus wel zeer alert zijn.

Tekst en foto voorpagina: Fons Van den heuvel